

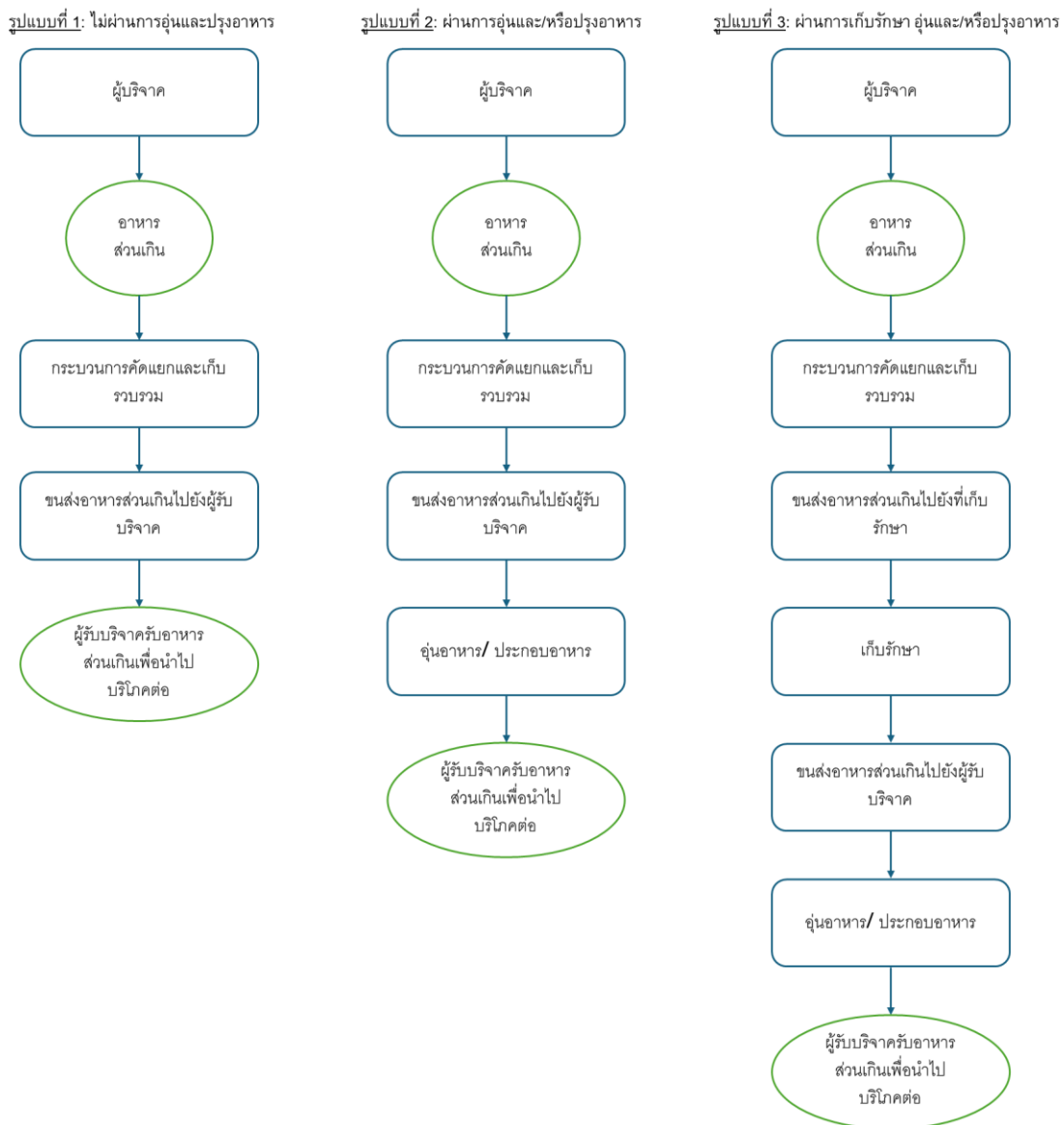
T-VER-S-METH-09-09**ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ****สำหรับ****การจัดการอาหารส่วนเกินและนำไปบริจาคเพื่อบริโภค****(Management of Food Surplus and Utilization as Donation for
Human Consumption)****(ฉบับที่ 01)****Scope: 13 - Waste handling and disposal****มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มีนาคม 2569**

1. ชื่อระเบียบวิธี (Methodology)	การจัดการอาหารส่วนเกินและนำไปบริจาคเพื่อบริโภค (Management of Food Surplus and Utilization as Donation for Human Consumption)
2. ประเภทโครงการ (Project Type)	การจัดการขยะมูลฝอย
3. สาขาและขอบข่าย (Scope)	13 - Waste handling and disposal (การจัดการและกำจัดของเสีย)
4. ลักษณะโครงการ (Project Outline)	กิจกรรมที่มีการนำอาหารส่วนเกินจากแหล่งกำเนิดไปบริโภคต่ออย่างเป็นระบบ เพื่อลดการทิ้งเป็นขยะอาหารที่ถูกจัดการด้วยการฝังกลบ
5. ลักษณะของกิจกรรม โครงการที่เข้าข่าย (Applicability)	1. การรวบรวมอาหารส่วนเกินและนำไปบริจาคเพื่อบริโภคต้องทำให้ปริมาณอาหารที่ต้องทิ้งลดลงเมื่อเทียบกับกรณีฐาน (ไม่มีกิจกรรมโครงการ) 2. กิจกรรมโครงการต้องประกอบด้วยรวบรวมอาหารส่วนเกิน และส่งต่ออาหารส่วนเกินให้แก่ผู้ที่มีความต้องการ 3. อาหารส่วนเกินที่รวบรวมได้สามารถดำเนินการได้ในรูปแบบของ ● บริโภคทันที หรือ ● อุ้มนหรือประกอบอาหารก่อนบริโภค หรือ ● เก็บรักษาอาหารก่อนที่จะขนส่งให้แก่ผู้รับนำไปอุ้มนหรือประกอบอาหาร และบริโภค
6. เงื่อนไขของกิจกรรม โครงการ (Project Conditions)	1. อาหารส่วนเกินต้องมีคุณลักษณะและถูกจัดการด้วยวิธีการที่เป็นไปตามคู่มือแนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยอาหารสำหรับการบริจาคอาหารกรมควบคุมมลพิษ 2. อาหารส่วนเกินที่ถูกส่งไปให้ผู้ที่มีความต้องการนำไปบริโภคต่อต้องไม่มีการคิดค่าใช้จ่าย 3. การคัดแยกและรวบรวมอาหารส่วนเกินจากแหล่งกำเนิดและนำไปส่งต่อให้แก่ผู้รับเพื่อบริโภค ภายในวันที่รวบรวมหรือก่อนอาหารส่วนเกินจะหมดอายุ 4. อาหารส่วนเกินต้องไม่เป็นเครื่องดื่ม
7. วันเริ่มดำเนินโครงการ (Project Starting Date)	วันที่โครงการมีการรวบรวมอาหารส่วนเกิน เพื่อส่งต่อให้ผู้ที่มีความต้องการนำไปบริโภคต่ออย่างเป็นระบบ และบันทึกข้อมูลกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกที่เกี่ยวข้อง
8. หมายเหตุ	

**รายละเอียดระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
สำหรับการจัดการอาหารส่วนเกินและนำไปบริจาคเพื่อบริโภค**

1. ลักษณะและขอบเขตโครงการ (Scope of Project)

เป็นโครงการที่มีการคัดแยก/รวบรวมอาหารส่วนเกินจากแหล่งกำเนิดไปบริจาคอย่างเป็นระบบ เพื่อการบริโภค ซึ่งช่วยลดการทิ้งขยะอาหารที่ถูกจัดการด้วยการฝังกลบ โดยที่การนำอาหารส่วนเกินไปบริจาคต้องดำเนินการภายในวันที่รวบรวมหรือก่อนอาหารหมดอายุ ทั้งนี้รูปแบบของกิจกรรมภายใต้ขอบเขตโครงการได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปที่ 1 ลักษณะของกิจกรรมภายใต้ขอบเขตโครงการ

2. ข้อมูลกรณีฐาน (Baseline Scenario)

ข้อมูลกรณีฐานสำหรับกิจกรรมการนำอาหารส่วนเกินไปบริจาคทดแทนการฝังกลบ คือการปล่อยก๊าซมีเทน (CH₄) ซึ่งเกิดจากการย่อยสลายของขยะอินทรีย์เป็นขยะอาหารในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศเฉพาะส่วนที่ไม่เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันกับอากาศภายในชั้นวัสดุกลบทับเป็นข้อมูลกรณีฐาน โดยให้พิจารณาจากข้อมูลการจัดการอาหารส่วนเกินของแหล่งกำเนิดนั้นๆ สำหรับกรณีที่ขยะอาหารมาจากแหล่งกำเนิดที่มีอยู่เดิม รวมถึงการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) จากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งขยะอาหารไปจัดการด้วยการฝังกลบ เมื่อไม่มีกิจกรรมโครงการ

3. กิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่นำมาใช้ในการคำนวณ

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก	ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	รายละเอียดของกิจกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
กรณีฐาน	การฝังกลบเศษอาหารในหลุมฝังกลบ	CH ₄	การย่อยสลายของขยะอาหารในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศ
	การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล	CO ₂	การขนส่งขยะอาหารส่วนเกินไปจัดการด้วยการฝังกลบ
การดำเนินโครงการ	การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล	CO ₂	▪ การรวบรวมและขนส่งอาหารส่วนเกินไปบริจาคต่อ ▪ การอุ่นและ/หรือปรุงอาหารก่อนบริจาค (ถ้ามี)
	การใช้ไฟฟ้า	CO ₂	▪ การเก็บรักษาอาหาร (ถ้ามี) ▪ การอุ่นและ/หรือปรุง (ถ้ามี)
นอกขอบเขตโครงการ	การจัดการเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด	CH ₄	การย่อยสลายของเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศ
	การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล	CO ₂	การขนส่งเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดไปยังหลุมฝังกลบ
	การจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษที่ใช้ในการบริจาคอาหารส่วนเกิน	CH ₄	การย่อยสลายของขยะประเภทกระดาษในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศ

4. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน (Baseline Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐานจะพิจารณาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

$$BE_y = BE_{WFS,y} + BE_{TR,y}$$

โดยที่

BE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน ในปี y (tCO₂eq/year)

$BE_{WFS,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการฝังกลบเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินในกรณีฐาน ในปี y (tCO₂eq/year)

$BE_{TR,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งอาหารส่วนเกินไปยังหลุมฝังกลบในกรณีฐาน ในปี y (tCO₂eq/year)

4.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการฝังกลบเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินในกรณีฐาน

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้จะคิดเฉพาะการปล่อยก๊าซมีเทน (CH₄) ซึ่งเกิดจากการย่อยสลายของเศษอาหารในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศเฉพาะส่วนที่ไม่เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันกับอากาศภายในชั้นวัสดุกลบทับ โดยให้ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-S-TOOL-02-02: การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชน และให้เลือกใช้ค่า MCF ตามวิธีการฝังกลบที่ใช้อยู่เดิมก่อนการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ ปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบในกรณีฐาน (เมื่อไม่มีกิจกรรมโครงการ) มีค่าเท่ากับปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปบริจาคเพื่อบริโภค ในปี y (พารามิเตอร์ $FSC_{PJ,y}$) และนำไปแทนเป็นค่าของพารามิเตอร์ W_y เมื่อคำนวณผ่านเครื่องมือการคำนวณ T-VER-S-TOOL-02-02

4.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งอาหารส่วนเกินไปยังหลุมฝังกลบในกรณีฐาน

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้พิจารณาการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ที่เกิดขึ้นจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งอาหารส่วนเกินไปยังหลุมฝังกลบ เมื่อไม่มีกิจกรรมโครงการ

$$BE_{TR,y} = (FSC_{PJ,y} \times DD_{BL,i}) \times EF_{CO_2,i,tkm} \times 10^{-3}$$

โดยที่

$BE_{TR,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลขนส่งอาหารส่วนเกินไปยังหลุมฝังกลบ กรณีฐาน ในปี y (tCO₂eq/year)

$FSC_{PJ,y}$ = ปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปบริจาคเพื่อบริโภค ในปี y (ton/year)

$DD_{BL,i}$ = ระยะทางการขนส่งเฉลี่ยจากแหล่งกำเนิดอาหารส่วนเกินไปยังหลุมฝังกลบ โดยใช้รถขนส่งประเภท i (km)

$EF_{CO_2,i,tkm}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลตามรถขนส่งประเภท i (kgCO₂/tkm)

5. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการสามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$PE_y = PE_{RFC,y} + PE_{TR,y}$$

โดยที่

PE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{RFC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกอบกู้อาหารส่วนเกินจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{TR,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งอาหารส่วนเกินจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

5.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกอบกู้อาหารส่วนเกิน

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้พิจารณาจากการใช้ไฟฟ้าและเชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการกอบกู้อาหารส่วนเกินก่อนส่งให้ผู้รับนำไปบริโภคต่อ รายละเอียดดังสมการ

$$PE_{RFC,y} = PE_{FF,y} + PE_{EL,y}$$

โดยที่

$PE_{RFC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกอบกู้อาหารส่วนเกินจากการดำเนินโครงการ ในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{FF,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการอุ่นและ/หรือปรุงอาหาร ในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{EL,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าในการเก็บรักษา อุ่นและ/หรือปรุงอาหาร ในปี y (tCO₂eq/year)

5.1.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการอุ่นและ/หรือปรุงอาหาร

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้พิจารณาการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ที่เกิดขึ้นจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการอุ่นอาหารส่วนเกินที่เก็บรักษาไว้ให้ร้อน และ/หรือการปรุงอาหารส่วนเกินที่เป็นของสด ก่อนที่จะบริโภค สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$PE_{FF,y} = \sum (FCC_{PJ,i,y} \times (NCV_i \times 10^{-6}) \times EF_{CO_2,i}) \times 10^{-3}$$

โดยที่

$PE_{FF,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการอุ่นและ/หรือปรุงอาหาร ในปี y (tCO₂e/year)

$FCC_{PJ,i,y}$ = ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ที่ใช้สำหรับการอุ่นและ/หรือปรุงอาหาร จากการดำเนินโครงการ ในปี y (unit/year)

NCV_i = ค่าความร้อนสุทธิ (Net Calorific Value) ของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i (MJ/unit)

$EF_{CO_2,i}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ($kgCO_2/TJ$)

5.1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าในการเก็บรักษา อุณหภูมิและ/หรือปรุงอาหาร

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้พิจารณาการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ที่เกิดขึ้นจากการใช้ไฟฟ้าสำหรับการเก็บรักษาอาหารส่วนเกินด้วยการแช่ในตู้เย็นหรือตู้แช่แข็ง รวมไปถึงการใช้ไฟฟ้าสำหรับการอุ่นอาหารส่วนเกินที่เก็บรักษาไว้ให้ร้อน และ/หรือปรุงอาหารส่วนเกินที่เป็นของสดก่อนที่จะบริโภค ดังสมการด้านล่าง

$$PE_{EL,y} = [(EC_{S,PJ,y} \times 10^{-3}) \times EF_{EC,PJ,y}] + [(EC_{C,PJ,y} \times 10^{-3}) \times EF_{EC,PJ,y}]$$

โดยที่

$PE_{EL,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าในการเก็บรักษา อุณหภูมิและ/หรือปรุงอาหารในปี y ($tCO_2eq/year$)

$EC_{S,PJ,y}$ = ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในการเก็บรักษาอาหารส่วนเกินในปี y ($kWh/year$)

$EC_{C,PJ,y}$ = ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในการอุ่นและ/หรือปรุงอาหารในปี y ($kWh/year$)

$EF_{EC,PJ,y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการใช้ไฟฟ้าในปี y (tCO_2/MWh)

5.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งอาหารส่วนเกิน

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้พิจารณาการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ที่เกิดขึ้นจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งอาหารส่วนเกินโดยใช้ยานพาหนะจากจุดรับจนถึงผู้รับอาหารส่วนเกินไปบริโภคต่อ โดยมีทางเลือกการคำนวณ 2 แนวทาง คือ

ทางเลือกที่ 1 คำนวณโดยตรงจากปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล

$$PE_{TR,y} = \sum_i (FC_{PJ,i,y} \times (NCV_i \times 10^{-6}) \times EF_{CO_2,i}) \times 10^{-3}$$

โดยที่

$PE_{TR,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งอาหารส่วนเกินจากการดำเนินโครงการ ในปี y ($tCO_2e/year$)

$FC_{PJ,i,y}$ = ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ที่ใช้สำหรับการรวบรวมและกระจายอาหารส่วนเกินจากการดำเนินโครงการ ในปี y ($unit/year$)

NCV_i = ค่าความร้อนสุทธิ (Net Calorific Value) ของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ($MJ/unit$)

$EF_{CO_2,i}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ($kgCO_2/TJ$)

ทางเลือกที่ 2 คำนวณโดยอ้อมจากระยะทางการขนส่ง

$$PE_{TR,y} = \sum_i (FSC_{PJ,i,y} \times D_{PJ,i,y} \times EF_{CO_2,i,tkm}) \times 10^{-3}$$

โดยที่

$PE_{TR,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งอาหารส่วนเกินจากการดำเนินโครงการ ในปี y ($tCO_2e/year$)

$FSC_{P,j,i,y}$	= ปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปบริจาคเพื่อบริโภคและถูกขนส่งโดยรถขนส่งประเภท i ในปี y (ton/year)
$D_{P,j,i,y}$	= ระยะทางการขนส่งอาหารส่วนเกินจากผู้บริจาคไปยังผู้บริโภค โดยใช้รถขนส่งประเภท i ในปี y (km)
$EF_{CO_2,i,tkm}$	= ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับรถขนส่งประเภท i (kgCO ₂ /tkm)

6. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการนั้นจะพิจารณาการจัดการเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด รวมทั้งการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการขนส่งเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดไปยังหลุมฝังกลบ รวมทั้งการจัดการบรรจุภัณฑ์กระดาษที่ใช้ในกระบวนการบริจาคอาหารส่วนเกินซึ่งกลายเป็นขยะหลังจากการบริโภค รายละเอียดดังสมการดังนี้

$$LE_y = LE_{WFS,y} + LE_{TR,y} + LE_{PK,y}$$

โดยที่

LE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมนอกขอบเขตโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$LE_{WFS,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการฝังกลบเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด ในปี y (tCO₂eq/year)

$LE_{TR,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดไปยังหลุมฝังกลบ ในปี y (tCO₂eq/year)

$LE_{PK,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

6.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการฝังกลบเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการนั้นจะพิจารณาการจัดการเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด โดยจะคิดเฉพาะการปล่อยก๊าซมีเทน (CH₄) ซึ่งเกิดจากการย่อยสลายของขยะอินทรีย์ในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศเฉพาะส่วนที่ไม่เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันกับอากาศภายในชั้นวัสดุกลบทับ โดยให้ใช้ T-VER-S-TOOL-02-02 ในการคำนวณ

หมายเหตุ ปริมาณเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดที่นำไปคำนวณผ่านเครื่องมือการคำนวณ T-VER-S-TOOL-02-02 คือพารามิเตอร์ W_y ซึ่งคำนวณจากปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปบริจาคเพื่อบริโภค ในปี y (พารามิเตอร์ $FSC_{P,j,i,y}$) คูณด้วยร้อยละการเกิดเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด ในปี y (พารามิเตอร์ $R-FWC_y$)

6.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งเศษเหลือทิ้งของอาหาร ส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดไปยังหลุมฝังกลบ

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้พิจารณาการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ที่เกิดขึ้นจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการขนส่งเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดไปยังหลุมฝังกลบ เฉพาะกรณีที่ระยะทางการขนส่งเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดจากจุดรับไปยังหลุมฝังกลบมากกว่า 200 กิโลเมตร โดยสมการคำนวณดังนี้

$$LE_{TR,y} = (FSC_{P,J,y} \times R-FWC_y \times DD_{LE,i,y} \times EF_{CO_2,i,tkm}) \times 10^{-3}$$

โดยที่

- LE_{TR,y} = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลขนส่งเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมดไปยังหลุมฝังกลบ ในปี y (tCO₂eq/year)
- FSC_{P,J,y} = ปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปบริจาคเพื่อบริโภค จากการดำเนินโครงการ ในปี y (ton/year)
- R-FWC_y = ร้อยละการเกิดเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด ในปี y (%)
- DD_{LE,i,y} = ระยะทางการขนส่งเฉลี่ยจากสถานที่รับบริจาคไปยังหลุมฝังกลบ โดยรถขนส่งประเภท i (km)
- EF_{CO₂,i,tkm} = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับรถขนส่งประเภท i (kgCO₂/tkm)

6.3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษ

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนนี้จะพิจารณาการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษที่ใช้ในห่ออาหารส่วนเกิน เช่น โดนัท เบเกอรี่ ฯลฯ ก่อนนำไปบริจาค โดยจะคิดเฉพาะการปล่อยก๊าซมีเทน (CH₄) ซึ่งเกิดจากการย่อยสลายของขยะอินทรีย์ในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศเฉพาะส่วนที่ไม่เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันกับอากาศภายในชั้นวัสดุกลบทับ โดยใช้สมการดังนี้

$$LE_{PK,y} = (PKC_{P,J,y} \times 10^{-3}) \times EF_{PK}$$

โดยที่

- LE_{PK,y} = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)
- PKC_{P,J,y} = ปริมาณการใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษที่ใช้ในการบริจาคอาหารส่วนเกิน จากการดำเนินโครงการ ในปี y (kg/year)
- EF_{PK} = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการจัดการบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษ (tCO₂eq/ton)

7. การคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Reduction)

การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการสามารถคำนวณได้ ดังนี้	
$ER_y = BE_y - PE_y - LE_y$	
โดยที่	
ER_y	= ปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี y (tCO ₂ eq/year)
BE_y	= ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐานในปี y (tCO ₂ eq/year)
PE_y	= ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO ₂ eq/year)
LE_y	= ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการในปี y (tCO ₂ eq/year)

8. การติดตามผลการดำเนินโครงการ (Monitoring Plan)

ข้อมูลและพารามิเตอร์ที่ต้องมีการติดตามผล รวมถึงวิธีการตรวจวัด และการประเมินตามข้อกำหนดของ อบก.

8.1 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามผล

พารามิเตอร์	$DD_{BL,i}$ และ $DD_{LE,i}$
หน่วย	km
ความหมาย	$DD_{BL,i}$ ระยะทางการขนส่งเฉลี่ยจากแหล่งกำเนิดอาหารส่วนเกินไปยังหลุมฝังกลบ เมื่อไม่มีกิจกรรมโครงการ โดยรถขนส่งประเภท i $DD_{LE,i}$ ระยะทางการขนส่งเฉลี่ยจากสถานที่รับบริจาคไปยังหลุมฝังกลบ โดยรถขนส่งประเภท i
แหล่งข้อมูล	คำนวณระยะทางต้นทางและปลายทางจาก google map

พารามิเตอร์	$EF_{CO_2,i}$
หน่วย	kgCO ₂ /TJ
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i
แหล่งข้อมูล	ตารางที่ 1.4 2006 IPCC Guidelines for National GHG Inventories

พารามิเตอร์	NCV_i
หน่วย	MJ/Unit
ความหมาย	ค่าความร้อนสุทธิ (Net Calorific Value) ของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i
แหล่งข้อมูล	ทางเลือกที่ 1 ค่าความร้อนสุทธิของเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ระบุในใบแจ้งหนี้ (Invoice) จากผู้ผลิตเชื้อเพลิง (Fuel Supplier) ทางเลือกที่ 2 จากการตรวจวัด ทางเลือกที่ 3 รายงานสถิติพลังงานของประเทศไทย กระทรวงพลังงาน

พารามิเตอร์	$EF_{CO_2,tkm,i}$
หน่วย	kgCO ₂ /tkm
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับรถขนส่งประเภท i
แหล่งข้อมูล	ค่า Emission Factor สำหรับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ผลิตภัณฑ์ (Carbon Footprint Product หรือ CFP) ในกลุ่มการขนส่งโดยรถบรรทุก (Truck transportations) และขนส่งประเภทอื่นๆ (Others) ฉบับล่าสุด ที่ประกาศโดย อบก.
หมายเหตุ	ผู้พัฒนาโครงการต้องพิจารณาเลือกใช้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการขนส่งด้วยยานพาหนะคันที่ i ให้เหมาะสมกับยานพาหนะจริงที่ขนส่งในประเด็นต่างๆ ได้แก่ • ประเภทยานพาหนะ • ชนิดของเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ใช้ • สัดส่วนการบรรทุก (% Loading) • สภาพการวิ่งของยานพาหนะที่ขนส่ง

พารามิเตอร์	EF_{PK}
หน่วย	tCO ₂ /ton
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการจัดการบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษ (Default 5.71)
แหล่งข้อมูล	เครื่องมือการคำนวณ T-VER-S-TOOL-02-02 การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชน (สำหรับหลุมฝังกลบที่ไม่มีระบบจัดการและมีความลึกมากกว่า 5 เมตร)

8.2 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผล

พารามิเตอร์	$FSC_{PJ,y}$ และ $FSC_{PJ,i,y}$
หน่วย	ton/year (น้ำหนักเปียก)
ความหมาย	$FSC_{PJ,y}$ ปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปบริจาคเพื่อบริโภค ในการดำเนินโครงการ ในปี y $FSC_{PJ,i,y}$ ปริมาณอาหารส่วนเกินที่นำไปบริจาคเพื่อบริโภคและถูกขนส่งโดยรถขนส่งประเภท i ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัด
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดน้ำหนักอาหารส่วนเกินตลอดช่วงของการติดตามผล โดยรายงานข้อมูลที่มีความละเอียดเป็นรายเดือน
หมายเหตุ	กรณีที่อาหารส่วนเกินมีน้ำเป็นจำนวนมาก เช่น ก๋วยเตี๋ยว เป็นต้น ให้แยกน้ำออกจากอาหารส่วนเกินก่อนการตรวจวัดน้ำหนัก

พารามิเตอร์	$R-FWC_y$
หน่วย	%
ความหมาย	ร้อยละการเกิดเศษเหลือทิ้งของอาหารส่วนเกินที่บริจาคและบริโภคไม่หมด ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการสัมภาษณ์ผู้รับอาหารส่วนเกินไปบริโภคต่อ
วิธีการติดตามผล	การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างของผู้รับอาหารส่วนเกินไปบริโภคต่อ โดยให้ดำเนินการปีละ 1 ครั้ง ตลอดช่วงระยะเวลาติดตามคาร์บอนเครดิต และกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามหลักการของ Rule of Thumb

พารามิเตอร์	$FCC_{P,j,i,y}$ และ $FC_{P,j,i,y}$
หน่วย	unit/year (unit หมายถึงปริมาตรหรือน้ำหนัก)
ความหมาย	$FCC_{P,j,i,y}$ ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ที่ใช้สำหรับการอุ่นและ/หรือปรุงอาหาร จากการดำเนินโครงการ ในปี y $FC_{P,j,i,y}$ ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ที่ใช้สำหรับการรวบรวมและกระจายอาหาร ส่วนเกินจากการดำเนินโครงการ ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล
วิธีการติดตามผล	ทางเลือกที่ 1 โบนัสรับเงินจากผู้จำหน่ายเชื้อเพลิง ทางเลือกที่ 2 บันทึกค่าหรือติดตามค่าจากหลักฐานแสดงปริมาณการใช้เชื้อเพลิงโดยรายงานข้อมูลที่มีความละเอียดเป็นรายเดือน ทางเลือกที่ 3 คำนวณจากบันทึกระยะทาง และอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถขนส่ง โดยพิจารณาจากน้ำหนักของอาหารส่วนเกินที่บรรทุก และประเภทรถขนส่ง
หมายเหตุ	ทางเลือกที่ 3 ใช้ได้เฉพาะพารามิเตอร์ $FC_{P,j,i,y}$ เท่านั้น

พารามิเตอร์	$D_{P,j,i,y}$
หน่วย	km
ความหมาย	ระยะทางการขนส่งจากผู้บริจาคไปยังผู้รับบริจาคสำหรับการดำเนินโครงการ ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการขนส่ง
วิธีการติดตามผล	ทางเลือกที่ 1 บันทึกระยะทางการขนส่งจากระบบบันทึกของรถขนส่งที่ใช้ ทางเลือกที่ 2 คำนวณระยะทางต้นทางและปลายทางจาก google map

พารามิเตอร์	$EC_{S,P,j,y}$ และ $EC_{C,P,j,y}$
หน่วย	kWh/year
ความหมาย	$EC_{S,P,j,y}$ ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในการเก็บรักษาอาหารส่วนเกิน ในปี y $EC_{C,P,j,y}$ ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในการอุ่นและ/หรือปรุงอาหาร ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัด
วิธีการติดตามผล	ทางเลือกที่ 1 ตรวจวัดโดย Power meter หรือ kWh Meter และตรวจวัดต่อเนื่องตลอดช่วงของการติดตามผล โดยรายงานข้อมูลที่มีความละเอียดเป็นรายเดือน ทางเลือกที่ 2 คำนวณจากค่าฟักกำลังไฟฟ้าจากผู้ผลิตอุปกรณ์และบันทึกชั่วโมงการทำงานของอุปกรณ์

พารามิเตอร์	$PKC_{P,j,y}$
หน่วย	ton/year
ความหมาย	ปริมาณการใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษที่ใช้ในการบริจาคอาหารส่วนเกิน จากการดำเนินโครงการ ในปี y (ton/year)
แหล่งข้อมูล	รายงานการสั่งซื้อบรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษ
วิธีการติดตามผล	ติดตามตลอดช่วงระยะเวลาคิดคาร์บอนเครดิต โดยรายงานข้อมูลที่มีความละเอียดเป็นรายเดือน

พารามิเตอร์	$EF_{EC,PJ,y}$
หน่วย	tCO ₂ /MWh
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการใช้ไฟฟ้า ในปี y
แหล่งข้อมูล	กรณีที่ใช้ไฟฟ้าจากระบบสายส่ง ใช้ข้อมูลจากรายงานค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิต/การใช้ไฟฟ้า (Emission Factor) สำหรับโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกที่ประกาศโดย อบก. กรณีที่ใช้ไฟฟ้าจากผู้ผลิตอื่นๆ ใช้การคำนวณตาม T-VER-S-TOOL-02-01 ฉบับล่าสุด
วิธีการติดตามผล	สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ - กรณีที่ใช้ไฟฟ้าจากระบบสายส่ง ใช้ค่า $EF_{EC,PJ,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศ - กรณีที่ใช้ไฟฟ้าจากผู้ผลิตอื่นๆ ให้คำนวณค่า $EF_{EC,PJ,y}$ ตาม T-VER-S-TOOL-02-01 ฉบับล่าสุด สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก - กรณีที่ใช้ไฟฟ้าจากระบบสายส่ง ให้ใช้ค่า $EF_{EC,PJ,y}$ ที่ อบก. ประกาศตามปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองคาร์บอนเครดิต ทั้งนี้กรณีที่ปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองคาร์บอนเครดิตนั้นยังไม่มีค่า $EF_{EC,PJ,y}$ ที่ อบก. ประกาศ ให้ใช้ค่า $EF_{EC,PJ,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศแทนในปีนั้น - กรณีที่ใช้ไฟฟ้าจากผู้ผลิตอื่นๆ ให้คำนวณค่า $EF_{EC,PJ,y}$ ตาม T-VER-S-TOOL-02-01 ฉบับล่าสุด

พารามิเตอร์	GWP_{CH_4}
หน่วย	tCO ₂ eq/tCH ₄
ความหมาย	ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน
แหล่งข้อมูล	ใช้ข้อมูลจากรายงานประเมินสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จัดทำโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change หรือ IPCC ที่ประกาศโดย อบก.)
วิธีการติดตามผล	สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ - ใช้ค่า GWP_{CH_4} ล่าสุดตามที่ อบก. ประกาศ สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก - ใช้ค่า GWP_{CH_4} ตามที่ อบก. ประกาศ สำหรับประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกตามช่วงระยะเวลาคิดคาร์บอนเครดิต (Crediting Period) ที่ขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก

เอกสารอ้างอิง

1. VM0046: METHODOLOGY FOR REDUCING FOOD LOSS AND WASTE
2. CDM Methodology: ACM0022: Alternative waste treatment processes
3. 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories

บันทึกการแก้ไข T-VER-S-METH-09-09

ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
01	-	19 มีนาคม 2569	การเริ่มใช้ครั้งแรก